

Sygn. akt **XXVII Ca 2722/22**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2023 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Edyta Bronowicka
Protokolant:	sekr. sądowy Julia Kuźniarska

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2023r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W.

przeciwko (...) Bankowi (...) Spółce Akcyjnej
w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie

z dnia 7 czerwca 2022 r., sygn. akt XVI C 348/22

oddala apelację;

zasądza od (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej
w W. na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. kwotę 1 800 (tysiąc osiemset) złotych wraz odsetkami ustawowymi
za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów
postępowania w instancji odwoławczej.

Sygn. akt XXVII Ca 2722/22

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym 4 listopada 2021 powód (...) sp. z o.o. we W. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) Bank (...) S.A. w W. kwoty 37 381,44 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 10 września 2021 do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów kredytu konsumenckiego w postaci pożyczki udzielonej poprzednikowi prawnemu powoda przez pozwanego w dniu 1 czerwca 2016 nr (...), w wyniku złożenia przez kredytobiorcę oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego, z uwagi na naruszenie przez kredytodawcę obowiązków informacyjnych.

W dniu 25 listopada 2021 w Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym sygn. II Nc 12155/21.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, podnosząc zarzut nieskuteczności oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego z uwagi na wygaśnięcie roszczenia, braku naruszenia obowiązków informacyjnych, nieudowodnienia wysokości roszczenia (k. 75-80).

Wyrokiem z 7 czerwca 2022 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie, sygn. akt XVI C 348/22:

zasądził od (...) Bank (...) S.A. w W. na rzecz, (...) sp. z o.o. we W. kwotę 37381,44 (trzydzieści siedem tysięcy trzysta osiemdziesiąt jeden i 44/100) złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 10 września 2021 do dnia zapłaty,

zasądził od (...) Bank (...) S.A. w W. na rzecz (...) sp. z o.o. we W. kwotę 5487 (pięć tysięcy czterysta osiemdziesiąt siedem) złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu wynagrodzenia zastępcy procesowego.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył pozwany, zarzucając:

naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na wynik sprawy tj. art. 233 § 1 k.p.c. polegające na braku wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego, tj. dowodu z dokumentu umowy powierniczego przelewu wierzytelności nr (...) w zakresie, w jakim z dokumentu tego wynika przedmiot przelewu wierzytelności oraz pominięcie jej postanowień, a w szczególności jej § 2, z którego wynika, że przedmiotem przelewu były wierzytelności istniejące, przez co Powód nie mógł uzyskać od Pożyczkobiorcy przelewu wierzytelności powstałej na skutek złożenia oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego, bowiem w chwili zawarcia umowy powierniczego przelewu wierzytelności wierzytelność taka nie istniała, co w konsekwencji dorowadziło do naruszenia prawa materialnego, tj. art. 509 k.c. poprzez uznanie, że (...) Sp. z o.o. przysługuje legitymacja czynna w niniejszej sprawie;

naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na wynik sprawy tj. art. 233 § 1 k.p.c, polegające na braku wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego, tj. brak rozstrzygnięcia w zakresie przydatności dowodu z dokumentu stanowiącego wyliczenie odsetek od kredytu przedłożone przez Powoda, a zamiast tego poczynienie przez Sąd własnych obliczeń na analogicznych do Powoda założeniach, błędnej metodologii, jednocześnie nieopartych właściwymi danymi, w oparciu wyłącznie o dokument umowy pożyczki oraz załącznik do niej (nieaktualny harmonogram spłat), w efekcie czego obliczone kwoty są niezgodne z kwotami rzeczywistymi, co w konsekwencji dorowadziło do błędnego przyjęcia, że roszczenie o zwrot odsetek i innych kosztów kredytu należnych Bankowi, a poniesionych przez Pożyczkobiorcę wynosi 37.381,44 zł.

naruszenie prawa materialnego, tj. art. 509 k.c. w zw. z art. 45 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim poprzez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że wierzytelności powstałe na skutek skorzystania z uprawnienia wynikającego z sankcji kredytu darmowego mogą być przedmiotem cesji, podczas gdy przelew taki jest niedopuszczalny z uwagi na właściwość zobowiązania i charakter wierzytelności przysługującej Pożyczkobiorcy i mającej stanowić rekompensatę dla konsumenta będącego stroną umowy z Bankiem;

naruszenie prawa materialnego, tj. art. 104 k.c. w zw. z art. 45 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim przez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że Powód dysponuje uprawnieniem do dochodzenia w imieniu Pożyczkobiorcy roszczeń powstałych w wyniku złożenia oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego, podczas gdy wskutek braku możliwości umocowania Powoda do złożenia oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego, czynności ta jest nieważna;

naruszenie prawa materialnego, tj. art. 45 ust. 5 ustawy o kredycie konsumenckim w zw. z art. 720 k.c. w zw. z art. 49 ustawy o kredycie konsumenckim przez błędną wykładnię i przyjęcie, że termin na złożenie oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego biegnie od dnia, w którym upływa czas, na jaki umowa została zawarta, podczas gdy biegnie on od dnia jej zawarcia (uruchomienia pożyczki), tj. od dnia 1 czerwca 2016 roku,

co doprowadziło do błędnego przyjęcia, że oświadczenie Powoda datowane na dzień 30 sierpnia 2021 roku zostało złożone z zachowaniem rocznego terminu zawitego;

naruszenie prawa materialnego, tj. art. 45 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że do skorzystania z sankcji kredytu darmowego wystarczające jest uchybienie przez kredytodawcę chociażby jednemu obowiązkowi, do którego odsyła art. 45 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim, podczas gdy zarówno z wykładni językowej jak i celowościowej tego przepisu wynika, że sankcja kredytu darmowego jest możliwa do zastosowania dopiero po łącznym zaistnieniu wszystkich wymienionych w tym przepisie naruszeń odnoszących się do umowy o kredyt konsumencki;

naruszenie prawa materialnego, tj. art. 45 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim w zw. z art. 30 ust. 1 pkt 6 ustawy o kredycie konsumenckim przez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że umowa pożyczki łącząca Pożyczkobiorcę i Bank określa w umowie warunki i procedury zmiany stopy oprocentowania, jako w pełni zależne od uznania Banku;

naruszenie prawa materialnego, tj. art. 45 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim w zw. z art. 30 ust. 1 pkt 7 ustawy o kredycie konsumenckim przez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że w umowie pożyczki łączącej Pożyczkobiorcę i Bank nie wskazano założeń przyjętych do obliczenia rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania (RSSO);

naruszenie prawa materialnego, tj. art. 45 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim w zw. z art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy o kredycie konsumenckim przez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że w umowie pożyczki łączącej Pożyczkobiorcę i Bank nie podano pełnej informacji o terminie wykonania uprawnienia do odstąpienia od umowy.

naruszenie prawa materialnego, tj. art. 410 § 2 k.c. w zw. z art. 405 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że odpadła podstawa prawna świadczenia Pożyczkobiorcy, a w konsekwencji, że Powodowi przysługiwało roszczenie o zwrot dochodzonych pozewem kwot.

Pozwany wniósł o: zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego zwrotu kosztów procesu w I instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty; zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty; ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach procesu za obie instancje oraz o rozpoznanie apelacji na rozprawie.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu odwoławczego według norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wywiedziona przez pozwanego jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Sąd Rejonowy w sposób poprawny przeprowadził w sprawie postępowanie dowodowe i na jego podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Okręgowy przyjmuje za własną podstawę rozstrzygnięcia.

W niniejszej sprawie argumentacja strony powodowej dotycząca uregulowań zawartych w par 5 ust. 2 i 3 przedmiotowej umowy zasługiwała na uwzględnienie i powodowała uwzględnienie powództwa. Pozostałe argumenty strony powodowej nie zasługiwały na uwzględnienie, o czym będzie mowa poniżej.

Na uwzględnienie nie zasługiwały również zarzuty pozwanej dotyczące bezskuteczności cesji.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że dopuszczalny jest - co do zasady - przelew wierzytelności przyszłych. Umowa taka przenosi wierzytelność przyszłą - dostatecznie oznaczoną - na nabywcę z chwilą jej

powstania (art. 510 § 1 k.c.), bez potrzeby zawierania przez strony dodatkowego porozumienia o charakterze umowy rozporządzającej, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej lub strony inaczej postanowiły. Wraz z umową na nabywcę wierzytelności przyszłej przechodzą wszelkie prawa, które przysługiwały uprawnionemu z takiej wierzytelności (art. 509 § 2 k.c.), przesuwając ukształtowanie jej treści do chwili, w której będzie można żądać spełnienia świadczenia. Zgodnie z art. 510 k.c., wierzytelność objęta umową przelewu może powiększyć majątek cesjonariusza dopiero wtedy, gdy zrealizują się wszystkie elementy stanu faktycznego decydujące o jej powstaniu (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 września 1997 r., III CZP 45/97, OSNC 1998, Nr 2, poz. 22 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2003 r., V CKN 345/01, OSNC 2004, Nr 4, poz. 65, z dnia 26 czerwca 2015 r., I CSK 642/14, M. Pr. Bank. 2016, nr 12, str. 29, z dnia 17 marca 2016 r., V CSK 379/15, OSNC - ZD 2017, nr A, poz. 15, i z dnia 15 lutego 2018 r., I CSK 472/17, M.Pr. Bank. 2019/11/35).

Nie można zgodzić się z pozwanym, by nieistnienie w momencie zawarcia umowy cesji wierzytelności o zwrot kosztów wynikających z sankcji określonej w art. 45 ust.1 u.k.k. stanowiło przeszkodę uniemożliwiającą skuteczne nabycie wierzytelności nr (...), dochodzonej w rozpoznawanej sprawie. Mając na uwadze powyższe, kwestionowanie przez pozwanego, wystąpienia po stronie powodowej legitymacji czynnej w sprawie było nieuzasadnione.

Sąd II instancji zaznacza, że Sąd Rejonowy nie naruszył wydanym orzeczeniem treści art. 233 § 1 k.p.c., który przyznaje sądowi swobodę w ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego. Zarzut naruszenia tego uprawnienia może być uznany za usprawiedliwiony wyłącznie gdy sąd zaprezentuje rozumowanie sprzeczne z regułami logiki, zasadami wiedzy bądź z doświadczeniem życiowym. Opisana sprzeczność zachodzi więc wraz z powstaniem dysharmonii pomiędzy materiałem zgromadzonym w sprawie a konkluzją, do jakiej dochodzi sąd na jego podstawie. Ma to miejsce m. in., jeżeli z treści dowodu wynika co innego, niż przyjął sąd, gdy pewnego dowodu nie uwzględniono przy ocenie lub gdy sąd przyjął pewne fakty za ustalone, mimo że nie zostały dostatecznie potwierdzone.

Należy pamiętać, że w sytuacji, gdy z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to taka ocena nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów, choćby na podstawie tego materiału dowodowego w równym stopniu dawały się wysnuć wnioski odmienne (por. wyrok SN z 27 września 2002 r., sygn. II CKN 817/00). Wykazanie przez stronę, że sąd naruszył art. 233 k.p.c. oraz że ów fakt mógł mieć istotny wpływ na wynik sprawy, nie może być zastąpione odmienną interpretacją dowodów zebranych w sprawie. Na stronie pozwanej spoczywa ciężar udowodnienia, że ocena materiału przekracza granice swobodnej oceny dowodów. Postawienie zarzutu naruszenia omawianego przepisu nie może polegać na zaprezentowaniu przez skarżącego stanu faktycznego przyjętego przez niego na podstawie własnej oceny dowodów. Konieczne jest użycie odpowiednich argumentów jurydycznych, wobec powyższego zarzut odnoszący się do naruszenia art. 233 k.p.c. był niezasadny.

W odniesieniu do pełnomocnictwa, udzielonego przez poprzednika prawnego powoda cesjonariuszowi należało wskazać, że 30 sierpnia 2021 r. (data sporządzenia), na mocy udzielonego powódce przez kredytobiorcę J. K. (1) pełnomocnictwa, powódka przesłała pozwanemu oświadczenie o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego w trybie art. 45 u.k.k. w zw. z art. 30 u.k.k.

Stosownie do art. 45 ust. 1 u.k.k. w zw. z art. 73 § 1 k.c. oświadczenie konsumenta powinno być złożone w formie pisemnej ad probationem. Jeżeli nie zachowano takiej formy, czynność konsumenta jest skuteczna i powstaje wtedy sankcja kredytu darmowego. Ograniczenia dowodowe w tej sytuacji mają tylko teoretyczny charakter (por. Kott [w:] Chruściak i in., Ustawa o kredycie konsumenckim. Rekomendacje interpretacyjne podstawowych regulacji. Komentarz, CH Beck, Warszawa 2012, s. 158). W orzecznictwie przyjmuje się, że oświadczenie woli może być utrwalone w dowolny sposób umożliwiający zapoznanie się z jego treścią (art. 773 KC), który pozwala na zapisanie tekstu oświadczenia woli i opatrzenie go własnoręcznym podpisem. Może ono zostać zapisane odręcznie, ale wystarczające będzie także utrwalenie tekstu sposobem mechanicznym, np. w postaci wydruku komputerowego (por. A. Jedliński, w: Kidyba, Komentarz KC, t. I, 2012, art. 78, Nb 1; J. Sadowski, w: Gudowski, Komentarz KC, t. I, cz. 2, 2021, art. 78, Nb 4; G. Stojek, w: Habdas, Fras, Komentarz KC, t. I, 2018, art. 78, Nb 8; R. Strugała, w: Gniewek, Machnikowski, Komentarz KC, 2021, art. 78, Nb 3; J. Grykiel, w: Gutowski, Komentarz KC, t. I, 2021, art. 78, Nb 9).

Nie znajdował w tej sytuacji zastosowania art. 99 k.c., który to wymaga szczególnej formy pełnomocnictwa do dokonania czynności, dla której ważności niezbędna jest taka sama szczególna forma. Jeżeli forma jest zastrzeżona wyłącznie pod rygorem dowodowym, nie jest konieczne udzielanie pełnomocnictwa w tej samej formie (§ 1).

W konsekwencji, J. K. (2) podpisując m.in. umowę przelewu wierzytelności za pomocą portalu A., w sposób jednoznaczny wyraziła wolę zawarcia z powódką umowy przelewu wierzytelności oraz udzielenia pełnomocnictwa do złożenia oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego. Udzielenie pełnomocnictwa może zgodnie z regułą art. 60 k.c. nastąpić w każdy sposób, który ujawnia wolę mocodawcy w sposób dostateczny. Mocodawca może zatem złożyć oświadczenie w sposób wyraźny lub umocować pełnomocnika w sposób dorozumiany. Liczy się zbiektywizowana, a więc dostatecznie uzewnętrzniiona wola mocodawcy (por. J. Gudowski, komentarz do art. 96 k.c., SIP LEX, WKP 2021). W ocenie Sądu II instancji, wola kredytobiorcy w niniejszej sprawie została niewątpliwie dostatecznie jasno wyrażona. Zatem, oświadczenie o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego zostało złożone skutecznie.

Na uwzględnienie nie zasługiwał także zarzut naruszenia art. 45 ust. 5 u.k.k. Sąd I instancji prawidłowo uznał, że przez wykonanie umowy należy rozumieć sytuację, w której należycie wypełniono wszystkie obowiązki w ramach stosunku kredytu konsumenckiego, w tym obowiązki powstające z mocy ustawy, dotyczące zarówno świadczenia głównego, jak i świadczeń ubocznych, po stronie konsumenta oraz kredytodawcy, wykonane dobrowolnie lub przymusowo. Skoro umowa kredytu została zawarta na czas oznaczony do roku 2024 i nie została rozwiązana, uprawnienie kredytobiorcy nie wygasło.

W ocenie Sądu Okręgowego termin, o którym mowa w powołanym przepisie należy oceniać z punktu widzenia wykonania obowiązków stron stanowiących essentialia negotii zawartej umowy, w tym wypadku obowiązków umownych kredytobiorcy. Umowa pożyczki/kredytu jest umową dwustronnie zobowiązującą, w której dłużnik obowiązany jest do wykonania określonego zobowiązania, zaś na wierzycielu ciąży obowiązek współdziałania przy wykonaniu zobowiązania. Kredytodawca wykonuje swoje zobowiązanie przedstawiając do dyspozycji kredytobiorcy umówioną ilość pieniędzy. Wykonanie umowy ma miejsce wtedy, gdy pożyczkobiorca uzyskał własność przedmiotu pożyczki, bądź gdy stworzono mu prawną możliwość wykorzystania przedmiotu pożyczki, tak jak to może czynić właściciel rzeczy (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2015 r., V CSK 448/14, MoPrBank.2016, nr 3, poz. 55), a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy. Wykonanie umowy przez kredytobiorcę następuje z chwilą zwrotu tej samej ilości pieniędzy, w przypadku pożyczki odpłatnej wraz z ustaloną zapłatą. Inne świadczenia, tak jak zwrot części całkowitych kosztów pożyczki (kredytu konsumenckiego), o jakim mowa w art. 49 u.k.k. powstaje dopiero z chwilą wykonania umowy przez obie strony (wypląty kwoty pożyczki przez kredytodawcę i jej spłaty przez kredytobiorcę). Ustawowy obowiązek kredytodawcy zwrotu części tych kosztów aktualizuje się z chwilą wykonania umowy przez kredytobiorcę. Tymczasem, jak zostało już wskazane, umowa kredytu nie została przez powoda wykonana w całości. W tej sytuacji roczny termin określony w art. 45 ust. 5 ustawy o kredycie konsumenckim nie rozpoczął w ogóle swojego biegu. Podkreślić należy, że uruchomienie sankcji kredytu darmowego zależy od wykonania przez konsumenta uprawnienia prawokształtującego (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 1 lipca 2019 r., sygn. akt V ACa 118/18), które możliwe jest dopiero po wykonaniu umowy, a więc dokonaniu spłaty kredytu.

Następnie, Sąd Odwoławczy podkreśla zasadność dokonanych przez powoda wyliczeń określenia wartości przedmiotu sporu. Powód, wskazując w.p.s. na kwotę 37 381,44 zł dokonał obliczeń, uwzględniając warunki i założenia wskazane w umowie pożyczki i załącznikach do umowy przekazanych powodowi przez kredytobiorcę. Powód nie był w stanie określić zmiennej stopy oprocentowania, bowiem posiadał on tylko wskazane wyżej dokumenty. Sąd II instancji miał na względzie, iż już na etapie przedsądowym powód - w przypadku zaistnienia w ocenie pozwanego rozbieżności wyliczeń, co do uiszczonych przez kredytobiorcę kosztów kredytu, wezwał pozwanego bank do przedłożenia dokumentu ze stosowną informacją, na podstawie której możliwe będzie ustalenie dotychczas uiszczonych kosztów kredytu (k.27). Pozwany jednak w żaden sposób do sposobu wyliczenia przez powoda w.p.s. się nie ustosunkował, dlatego kwestionowanie obliczeń dokonanych przez powoda pozostawało nieuzasadnione.

Strona powodowa składając powództwo, wniosła ponadto o zobowiązanie przez Sąd Rejonowy pozwanego, w trybie art. 248 k.p.c. do załączenia do akt sprawy dokumentacji kredytowej, odnoszącej się do zawartej przez kredytobiorcę – cedenta umowy pożyczki oraz zaświadczenia o wysokości uiszczonych przez kredytobiorcę kosztów kredytu. Bierność pozwanego i brak udzielenia powodowi wnioskowanych informacji skutkuje uznaniem, że wyliczenia powoda są prawidłowe.

Odnosnie kwestii prawidłowego naliczania odsetek od kosztów kredytu (prowizji) wskazać należy, że w oświadczeniu kredytobiorcy z 30 sierpnia 2021 r., w pkt. 7 wskazano na naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 6 u.k.k. poprzez sformułowanie klauzuli o zmiennej stopie oprocentowania kredytu w sposób niedookreślony, nieprecyzyjny i przez to stwarzający kredytodawcy możliwość wykorzystywania zastrzeżonego uprawnienia w sposób dla niego korzystny. Ponadto, kredytobiorca w przywołanym oświadczeniu wskazał, że kredytodawca nie dopełnił obowiązków w zakresie ustalenia w treści umowy warunków, na jakich stopa oprocentowania kredytu może ulec zmianie (k. 26).

Sąd II instancji zaznacza, że po pierwsze w niniejszym postępowaniu strona powodowa nie dochodziła ich zwrotu, jako nienależnie pobranych, a podstawą żądania był zwrot kosztów kredytu na podstawie art. 45 ustawy o kredycie konsumenckim (sankcja kredytu darmowego). Ustawa o kredycie konsumenckim nie nakłada na kredytodawcę obowiązku wariantowego przedstawienia RRSO, natomiast ewentualne bezpodstawne naliczenie odsetek od prowizji jest podstawą pytania prejudycjalnego w sprawie rozpoznawanej przez TSUE o sygn. akt C-678/22. W tym zakresie zarzut pozwanego był zasadny, co nie mogło skutkować jednak zmianą zaskarżonego orzeczenia.

W § 5 umowy pożyczki wskazano, że Bank (...) był uprawniony do podwyższania albo obniżania oprocentowania pożyczki, w sytuacji odpowiednio wzrostu albo spadku m.in. którejkolwiek z podstawowych stóp procentowych NBP o co najmniej 0,25 pkt. procentowego albo którejkolwiek ze stawek referencyjnych dla depozytów złotych udzielanych na polskim rynku międzybankowym m.in. WIBOR 1M, WIBOR 3M o co najmniej 0,10 pkt. procentowego (§ 5 ust. 2). Ponadto, pozwany bank był uprawniony do podjęcia decyzji o zmianie oprocentowania w terminie 3 miesięcy od zaistnienia okoliczności będących podstawą zmiany (§ 5 ust. 3).

W odniesieniu do powyższych zapisów, Sąd Okręgowy wskazuje, że w całości podziela stanowisko TSUE, który stwierdził, że naruszenie przez kredytodawcę obowiązku mającego istotne znaczenie, z punktu widzenia dyrektywy 2008/48, może być objęte, zgodnie z uregulowaniem krajowym, sankcją pozbawienia tego kredytodawcy prawa do odsetek i do kosztów. Istotne znaczenie ma obowiązek zawarcia w umowie o kredyt w szczególności elementów takich jak rzeczywista roczna stopa oprocentowania, o której mowa w art. 10 ust. 2 lit. g) dyrektywy 2008/48, liczba i częstotliwość płatności, zgodnie z art. 10 ust. 2 lit. h) tej dyrektywy, a także informacja o konieczności poniesienia kosztów notarialnych, ewentualne wymagane zabezpieczenia i ubezpieczenia, zgodnie z art. 10 ust. 2 lit. n) i o) tej dyrektywy. Trybunał uznał, że brak zawarcia w umowie o kredyt tych elementów może pozbawić konsumenta możliwości dokonania oceny ciężącego na nim zobowiązania, zatem ustanowiona w prawie krajowym sankcja pozbawienia kredytodawcy prawa do odsetek i kosztów powinna zostać uznana za proporcjonalną w rozumieniu art. 23 dyrektywy 2008/48 i orzecznictwa.

Odnosząc się do tabeli opłat i jej blankietowego charakteru, Sąd Odwoławczy wskazuje na orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 20 kwietnia 2016 r., sygn. akt VI ACa 478/15, gdzie podkreślono, że niewątpliwie koszty, obejmujące koszty wezwań do zapłaty i koszty zawiadomienia o uzupełnieniu weksla, nie należą do kategorii kosztów, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 10 u.k.k. Nie ulegało bowiem wątpliwości Sądu Apelacyjnego, że już sam charakter prawny przedmiotowych kosztów wskazuje, że koszty te są związane wyłącznie z powstaniem zaległości w spłacie kredytu. Konieczność ich uiszczenia nie wiąże się zaś bezpośrednio z samą okolicznością zawarcia umowy o kredyt konsumencki. Nie można ich tym samym uznać za inne koszty, które zobowiązany jest ponieść konsument z tytułu zawarcia umowy o kredyt konsumencki, gdyż konieczność ich uiszczenia wiąże się dopiero z wystąpieniem konkretnej okoliczności faktycznej, tj. zaległości w spłacie kredytu.

Sąd II Instancji ma na uwadze cel przepisów o ochronie konsumentów. Istotą ochrony praw konsumentów jest to, by konsument nie zapłacił więcej niż przy prawidłowym rozumieniu umowy powinien był zapłacić tak, by umowa nie

wpłynęła w sposób negatywny na wysokość późniejszych, ponoszonych przez niego kosztów a jej treść nie wpływała na jego decyzję w przedmiocie, czy umowę tej treści zawrzeć. Nie można oczekiwać, że umowa będzie zawierała wariantowe opisy różnych możliwych sytuacji, które zdarzyć mogą się w przyszłości, np. przyjęcie w drodze wykładni, że nie ma podstaw do naliczania odsetek od prowizji.

Kredytodawca nie naruszył także art. 30 ust. pkt 16 u.k.k., bowiem w dokumencie podano sposób i skutki odstąpienia konsumenta od umowy, obowiązek zwrotu przez konsumenta udostępnionego przez kredytodawcę kredytu oraz odsetek, a także kwotę odsetek należnych w stosunku dziennym zgodnie z wymaganiem wynikającym przepisów ustawy o kredycie konsumenckim w zw. z art. 10 ust. 2 lit. p Dyrektywy 2008/48.

Kredytodawca nie zawarł w treści umowy warunków zwrotu prowizji, bowiem po pierwsze zasada zwrotu tychże kosztów była sporna w orzecznictwie. Po drugie kredytodawca ma obowiązek podać informację o innych kosztach, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki i takie informacje zostały podane w treści spornej umowy.

Odnosząc się do ostatniego ze wskazanych w apelacji zarzutów, Sąd II instancji uznał, że Sąd Rejonowy, uwzględniając powództwo prawidłowo określił podstawę roszczenia, stosując art. 410 k.c. w zw. z art. 405 k.c. w zw. z art. 45 ust. 1 u.k.k. Z chwilą skutecznego złożenia bankowi oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego, świadczenia dotychczas zapłacone bankowi z tytułu kosztów kredytu stały się świadczeniami nienależnymi.

Wobec powyższego, apelacja pozwanego nie zasługiwała na uwzględnienie i podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach procesu w postępowaniu odwoławczym Sąd Okręgowy orzekł kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, wynikającą z art. 98 k.p.c., zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1800 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego, ustaloną na podstawie § 2 pkt 5 zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.